

Sygn. akt II Ca 701/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Alicja Chrzan

SO Małgorzata Mróz

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku **D. R. i J. R.**

przy udziale (...) **SA w K.**

o **ustanowienie służebności przesyłu**

na skutek apelacji wnioskodawców

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt I Ns 805/12

p o s t a n a w i a:

oddalić apelację.

Sygn. akt II Ca 701/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Świdnicy oddalił wniosek D. R. i J. R. przy udziale uczestnika (...) S.A. w K., Oddział w W. o ustanowienie służebności przesyłu, zasądził od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika kwotę 257 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, zwrócił solidarnie wnioskodawcom ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Świdnicy kwotę 160 zł tytułem nadpłaconej opłaty sądowej od wniosku.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. R. i J. R. są właścicielami na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej działki gruntowej o numerze ewidencyjnym (...), położonej w M. w obrębie gminy S., o powierzchni 0,2909 ha.

Działka nr (...) jest przeznaczona pod zabudowę zagrodową i uprawy polowe.

Poprzednio właścicielem działki nr (...) była K. K. - matka D. R., która przejęła tę nieruchomość po swoich rodzicach, a dziadkach wnioskodawczyni. Na działce posadowiony jest jeden słup, tzw. trojak, na skraju działki, w odległości około 5-6 m od budynku gospodarczego znajdującego się na tej działce. Przez środek działki przebiega linia napowietrzna.

W obrębie M. przebiega napowietrzna linia energetyczna średniego napięcia (...) oraz sieć niskiego napięcia zasilana z (...). Urządzenia te zostały wybudowane przed 1945 rokiem. Linia średniego napięcia była remontowana w 1979 roku, zaś linia niskiego napięcia w 1966 roku i 1984 roku. Linia została przejęta przez uczestnika postępowania na majątek i do eksploatacji poprzednika prawnego uczestnika – Zakładu (...).

Przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) z dniem 20.07.1993r. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa: Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. Spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu (...) w W. (z wyłączeniem praw i obowiązków przejętych przez (...) SA w W.), w tym m.in. przejęła przedmiotowe urządzenia. W 2004r. nastąpiło połączenie poprzez przeniesienie całych majątków spółek: (...) SA, (...) SA, (...) SA, (...) SA na spółkę: Zakład (...) SA, która następnie zmieniła nazwę na (...) SA, od 30.12.2008r. – (...) SA, a od 01.09.2011r. – (...) SA, która jako spółka przejmująca wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu (...) SA.

Pełnomocnik wnioskodawców w piśmie z dnia 16 stycznia 2012r. zwrócił się do (...) SA Oddziału w W. z propozycją zawarcia porozumienia w przedmiocie wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntu, unormowania stanu prawnego nieruchomości poprzez zawarcie umowy regulującej korzystanie z nieruchomości przez (...) SA oraz odszkodowania za utratę wartości gruntu. Uczestnik na powyższe wezwanie nie zareagował.

Sąd Rejonowy wydając powyższy wyrok wskazał na treść art. 305¹ i nast. k.c., art. 292 k.c. oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Powodowie zaskarżając apelacją powyższy wyrok w całości, zarzucili naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 305¹ k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. w zw. z art. 292 k.c., art. 285 § 1 i 2 k.c., art. 3 k.c., art. 5 k.c., art. 176 § 1 k.c., art. 172 k.c. i art. 339 k.c., art. 227 k.p.c., art. 233 k.p.c. oraz wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie wniosku w całości i zasądzenie kosztów postępowania w I instancji na rzecz wnioskodawców, a także o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy przyjmując ustalenia Sądu Rejonowego za własne, zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zgodnie z treścią art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, którego własność stanowią urządzenia służące do doprowadzania energii elektrycznej, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu), przy czym do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebności gruntowej (art. 305⁴ k.c.). Według art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przy czym posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał jej posiadanie w złej wierze (art. 172 k.c.).

Oznacza to, że służebność przesyłu ma za zadanie umożliwić przedsiębiorcy korzystanie z urządzeń przesyłowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa a znajdujących się na nieruchomości obciążonej (vide: postanowienie SN z dnia 6.07.2011 roku w sprawie sygn. akt CSK 157/11).

W orzecznictwie przesądzone zostało również to, że **w przypadku służebności przesyłu nie należy odnosić się do kategorii nieruchomości władnyczej, ponieważ służebność ta nie jest z taką nieruchomością związana, w przeciwieństwie do służebności gruntowej**. Ustanowienie służebności przesyłu następuje na rzecz przedsiębiorcy, tak samo jak nabycie zasiedzenia. Oznaczenie takiej nieruchomości jest zatem dla ustanowienia lub nabycia zasiedzenia przesyłu niepotrzebne. (vide: uzasadnienie uchwały SN z dnia 1.10.2008 roku w sprawie sygn. akt III CZP 89/08).

Przystępując do rozważenia zarzutów apelacji naruszenia przez Sąd Rejonowy powyższych przepisów, w pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy ustalając bieg terminu zasiedzenia służebności przesyłu **od dnia 12 sierpnia 1966 roku miał** na uwadze wewnętrzny dokument Przedsiębiorstwa Państwowego pod nazwą (...) w P. „ Zakład (...) w W. (vide: k. 77-81 i k. 83) odnoszący się do przekazania sieci: linii zasilanej z (...) przez służby odpowiedzialne za ich eksploatację, służbom odpowiedzialnym za ich remont.

Nie jest zatem zasadny zarzut apelacji niespełnienia przesłanek zasiedzenia z tej przyczyny, że uczestnik postępowania nie wskazał w jaki sposób oraz w jakim zakresie korzysta z nieruchomości wnioskodawców, **skoro** jak wskazano wyżej, zgodnie z wykładnią art. 305¹ k.c. dokonaną przez Sąd Najwyższy, którą to wykładnię Sąd Okręgowy w całości akceptuje, **ustanowienie służebności przesyłu następuje na rzecz przedsiębiorcy**, to oznaczenie zakresu korzystania z takiej nieruchomości oraz wykazanie woli posiadania takiej nieruchomości nie jest dla nabycia zasiedzenia przesyłu potrzebne.

Sąd Okręgowy nie podziela poglądu wnioskodawców, według którego bieg zasiedzenia służebności przesyłu rozpoczyna się z dniem wejścia w życie nowelizacji przepisów kodeksu cywilnego wprowadzających służebność przesyłu (art. 305¹ -305⁴ k.c.), to jest z dniem 3 sierpnia 2008 roku, a próbując dokonaną przez Sąd Najwyższy wykładnię powyższych przepisów w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2008 roku w sprawie sygn. akt III CZP 89/08, według której dopuszczalne jest nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa.

Sąd Rejonowy trafnie kierując się utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (vide: postanowienia S.N. z dnia 12 stycznia 2012 roku, w sprawie sygn. akt IV CSK 183/11, z dnia 9 lutego 2012 roku, w sprawie sygn. akt III CZP 93/11, z dnia 17 grudnia 2008 roku, sygn. akt I CSK 171/08, wyrok S.N. z dnia 25 listopada 2008 roku, sygn. akt II CSK 346/08) przyjął możliwość nabycia przez uczestnika postępowania przez zasiedzenie prawa odpowiadającego w swej treści służebności przesyłu, przy doliczeniu okresu posiadania przez poprzedników prawnych, w tym przedsiębiorstwa państwowego to jest (...) w P.. Zarzut apelacji, według którego brak jakichkolwiek podstaw prawnych do uznania nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia przed dniem 3 sierpnia 2008 roku nie jest trafny, bowiem nabycie przez uczestnika przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu nastąpiło jeszcze przez wyżej wskazane przedsiębiorstwo państwowe i uczestnik postępowania jako kolejny następca prawny tego przedsiębiorstwa nabywając infrastrukturę energetyczną położoną na nieruchomości wnioskodawców, nabył przysługujące jego poprzednikom prawnym uprawnienie z tytułu powyższej służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu.

Sąd Rejonowy trafnie przyjął, mimo braku uzasadnienia swojego stanowiska, złą wiarę uczestnika postępowania, skoro jego poprzednik prawny przystępując do remontu przedmiotowej sieci w 1966 roku, a w szczególności w 1979 roku wiedział, że właścicielem nieruchomości na której posadowiona jest linia energetyczna jest osoba fizyczna nie wyrażająca zgody na wycinkę drzew owocowych.

Skoro Sąd Rejonowy trafnie ustalił, iż uczestnik postępowania zasiedział przedmiotową służebność i tej przyczyny oddalił wniosek wnioskodawców, to dalej idące zarzuty apelacji uznać należało za bezprzedmiotowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawców jako bezzasadną.